

מטבעות ומשקלות – קידושין יא,א

מטבע	פרוטה	איסר	פונדיון	מעה	טרעפיק – איסתירא	דינר(זוז)	שקל	סלע צורי – שקל של תורה	דינר זהב	מנה	שעורה (משקלה המקובל 0.05גרם)	משקל המטבע (גרם)
מנה	19200	2400	1200	600	200	100	50	25	4	1	9600	480
דינר זהב	4800	600	300	150	50	25	12.5	6.25	1	1/4	2400	120
סלע צורי – שקל של תורה	768	96	48	24	8	4	2	1	4/25	1/25	384	19.2
שקל	384	48	24	12	4	2	1	1/2	2/25	1/50	192	9.6
דינר (זוז)	192	24	12	6	2	1	1/2	1/4	1/25	1/100	96	4.8
טרעפיק – איסתירא	96	12	6	3	1	1/2	1/4	1/8	1/50	1/200	48	2.4
מעה	32	4	2	1	1/3	1/6	1/12	1/24	1/150	1/600	16	0.8
פונדיון	16	2	1	1/2	1/6	1/12	1/24	1/48	1/300	1/1200	8	0.4
איסר	8	1	1/2	1/4	1/12	1/24	1/48	1/96	1/600	1/2400	4	0.2
פרוטה	1	1/8	1/16	1/32	1/96	1/192	1/384	1/768	1/4800	1/19200	1/2	0.025

"הסלע ארבעה דינרין והדינר שש מעין. ומעה היא הנקראת בימי משה רבינו גרה. ומעה היא שני פונדיונין ופונדיון שני איסרין. ופרוטה אחת משמנה באיסר. נמצא משקל המעה והיא הגרה שש עשרה שעורות. ומשקל האיסר ארבע שעורות. ומשקל הפרוטה חצי שעורה" (רמב"ם שקלים א,ג).

שימושים הלכתיים:

- מחצית השקל – 384 שעורים X מחצית השקל <--- 192 שעורים X 0.05 גרם <--- 9.6 גרם <--- 2.0988 (מחיר בש"ח/גרם כסף) <--- 20.15 ₪
- פרוטה – קידושי אשה, שווי נזק ממוני לתביעה בבי"ד.
- איסר – הנקרא גם איסר האיטלקי, גודל נקב מינימלי הפוסל באתרוג.
- פונדיון – שיעור נקב המעביר טומאה מחדר לחדר, נפל כיכר לחם סטנדרטית.
- דינר – כתובת אשה 200 זוז/דינר, שימש מטבע עיקרי בתקופת התלמוד.
- שקל – בלשון חז"ל בקע מקראי והוא מחצית השקל של תורה.
- סלע – "שקל הקודש", פדיון בכור 5 סלעים (שווי של יוסף הצדיק במכירתו)
- מנה – כתובת גרושה ואלמנה.